

---

## Spis treści

---

Od redaktorów — 9

Gratulationes et vota — 10

Tabula Gratulatoria — 19

Tadeusz Stegner – wybitny badacz, niezwykły człowiek — 23

Bibliografia prac Profesora Tadeusza Stegnera — 32

Doktoranci Profesora Tadeusza Stegnera — 55

### Część I

#### Kwestie wyznaniowe

Waldemar Kowalski

Biblioteka krakowskiego luteranina lat 60. XVI wieku — 59

Krzysztof Kłodawski

Organizacja szkół początkowych/wyznaniowych ewangelickich  
w guberni płockiej w latach 60. XIX wieku na wybranych przykładach  
(w świetle dokumentacji urzędowej) — 77

Roman Jurkowski

„I wywieszali zakazane, białe-żółte polskie chorągwie narodowe”.

Władze rosyjskie wobec wizytacji biskupa Jana Cieplaka  
w guberni mińskiej w 1910 roku — 93

Grzegorz Jasiński

Wspomnienia Anny i Friedricha Skierłów  
z zesłania do Rosji (1915–1918) — 109

Igor Hałagida

Spór oo. bazylianów z arcybiskupem Józefem Teodorowiczem o klasztor  
przy ulicy Miodowej – przyczynek do relacji między duchownymi katolickimi  
różnych rytów w międzywojennej Warszawie — 129

Regina Renz

Żydzi w środowisku małomiasteczkowym Kielecczyzny  
w dwudziestoleciu międzywojennym w świetle wspomnień — 147

Grzegorz Berendt

Swastyka przeciwko krzyżowi. O walce narodowych socjalistów  
z Kościołami chrześcijańskimi w Niemczech w latach 1933–1939 — 169

Magdalena Nowak

Religion and National Integration in Galicia at the Turn  
of the Twentieth Century (the Ruthenian/Ukrainian Case):  
An Overview of the Literature and an Attempt at Reinterpretation — 193

ks. Marcin Hintz

Lokalny i globalny wymiar patriotyzmu  
w obrębie etosu ewangelickiego w Polsce — 209

Jarosław Kita

Niemcy-ewangelicy jako patroni łódzkich ulic.  
Przyczynek do polityki historycznej prowadzonej  
na niwie nazewnictwa miejskiego — 227

Michał Kosznicki

Ojcowie Reformacji we współczesnych polskich podręcznikach historii  
do szkoły ponadpodstawowej (po 2018 roku) — 251

Jarosław Kłaczek

Wątek protestancki w polskim filmie.  
Kilka refleksji o tym, co jest, czego nie ma, a co mogłoby być — 263

## Część II

### Dzieje myśli politycznej

Anna Łysiak-Łątkowska

Kształty pamięci: Ermenonville –  
miejsce pochówku Jana Jakuba Rousseau — 281

Arkadiusz Janicki

Attitudes of the Courland Nobility  
towards the Kościuszko Uprising in 1794 — 301

Małgorzata Omilanowska-Kiljańczyk

*Niespodziewani* Antoniego Kozakiewicza.  
O powstaniu styczniowym alegorycznie czy autobiograficznie — 317

Piotr Koprowski

Ignacy Radliński – wolnomysliciel.

Światopoglądowe uwarunkowania postawy naukowej — 331

Eugeniusz Koko

Listy Stanisława Strońskiego

do Franciszka Rawity-Gawrońskiego (1906–1923) — 343

Katarzyna Sierakowska

Justyna Budzińska-Tylicka jako publicystka

socjalistycznego „Głosu Kobiet” (1920–1936) — 365

Aleksander Hall

Idee polityczne Charles’a de Gaulle’a — 379

Jarosław Suchoples

W cieniu sąsiada ze wschodu. Finlandia w polityce bezpieczeństwa

Rosji i Związku Radzieckiego od Piotra Wielkiego

do czasów współczesnych — 391

Michihiro Yasui

The European Nationalities Congress in the Eyes of Polish Jewry — 445

### Część III

#### Turystyka i życie codzienne

Lucyna Kostuch

Z kogutem do Libii... Antyczni autorzy

o groźnych zwierzętach napotkanych w podróży — 485

Dawid Maria Osiński

Turystyka i martyrologia. Topografie syberyjskie, czyli o codzienności

„na etapie” w refleksji autobiograficznej Rufina Piotrowskiego

oraz wybranych wątkach intymistyki i reportażowości XIX wieku — 501

Iwona Janicka

Ekwipażem, parowcem i koleją – zagraniczna podróż

Tertija Ivanoviča Filippova odbyta w 1894 roku — 525

Janusz Dargacz

Infrastruktura kąpieliska na Westerplatte na przełomie XIX i XX wieku — 539

Wiesław Caban

Wrażenia chłopca-żołnierza z podróży po Rosji w 1904/1905 roku — 559



Jarosław Drozd

Odkrywanie Gdyni na łamach polskiej prasy w latach 1907–1914 — 581

Marcin Szerle

Starania o „Polskie Muzeum Morskie”

w dwudziestoleciu międzywojennym. Idee, koncepcje, realizacje — 599

Tadeusz Palmowski

Rozwój lotnisk nadmorskich w świetle planu rozwoju polskiego Wybrzeża — 619

Jolanta Maćkiewicz

*Komu w domu dobrze, niechaj się po świecie nie włóczy,*

czyli o podróżowaniu w świetle polskich frazeologizmów i przysłów — 635

Wojciech Owczarski

Jak Polacy śnią o podróżach — 641

#### Część IV

##### Varia

Andrzej Chwalba

Historia zmian biegu Wisły — 663

Edmund Kizik

Początki upraw i konsumpcji ziemniaków w Prusach Zachodnich

na przełomie XVIII i XIX wieku — 675

Krzysztof A. Makowski

Struktura rzemiosła poznańskiego w połowie XIX wieku — 695

Teresa Maria Kulak

Ignacy i Helena Paderewscy oraz Alfred,

nieuleczalnie chory syn Mistrza, jako sprawczy czynnik ich małżeństwa — 719

Jolanta Musiał

Nauczycielka, działaczka społeczna, archiwistka –

Kazimiera Jeż z Paszkowskich (1884–1957) — 729

Agnieszka Janiak-Jasińska

Nowoczesne ustawodawstwo pracy II RP

a sytuacja kobiet czynnych zawodowo. Postulaty badawcze — 745